

RIKSDAGENS SVAR 97/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av kyrkolagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av kyrkolagen (RP 98/2004 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 9/2004 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av kyrkolagen

På förslag av kyrkomötet och i enlighet med riksdagens beslut
upphävs i kyrkolagen av den 26 november 1993 (1054/1993) 10 kap. 2 § 3 mom. samt 11 kap. 1 § 2 mom., 6 § 2 och 3 mom., 7 § 3 mom. och 12 §,

ändras 8 kap. 2 § 1 mom., 4 § 2 mom., 5 § 1 mom., 10 kap. 2 § 1 mom., rubriken för 11 kap. 1 §, 11 kap. 2 och 3 §, 4 § 1 mom., 5 §, 7 § 1 mom. och 8—11 §, 13 kap. 1 §, 18 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten och 3 mom. samt 22 kap. 8 § 2 och 3 punkten,

av dem 11 kap. 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1303/1997, 11 kap. 8 § sådan den lyder i lag 347/1998, 11 kap. 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 626/2003, 11 kap. 10 § sådan den lyder i nämnda lag 1303/1997, 18 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 201/2000 och 18 kap. 3 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1274/2003 samt 22 kap. 8 § 3 punkten sådan den lyder i lag 1247/2001, samt

fogas till 7 kap. en ny 7 §, till 8 kap. en ny 6 §, till 18 kap. 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 201/2000 och 1274/2003, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., och till 22 kap. 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1247/2001, en ny 4 punkt som följer:

7 kap.

Allmänna stadganden

7 §

*Rätt att teckna en församlings och en kyrklig
samfällighets namn*

Kyrkorådet eller församlingsrådet beslutar om rätten att teckna församlingens namn och gemensamma kyrkorådet om rätten att teckna den kyrkliga samfällighetens namn.

8 kap.

Prästval och församlingsval

2 §

Församlingsval

Vid församlingsval utses medlemmar till kyrkofullmäktige i en församling eller till gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsråden i en kyrklig samfällighet. Val förrättas vart fjärde år samtidigt i samtliga församlingar, om inte något annat följer av 5 §.

4 §

Kandidats samtycke. Begränsning av valbarheten

I församlingsval kan en tjänsteinnehavare eller en sådan arbetstagare som är anställd i arbetsavtalsförhållande i församlingen inte väljas till förtroendeuppdrag i denna församling. Om församlingen hör till en kyrklig samfällighet är inte heller en tjänsteinnehavare eller en arbetstagare i denna samfällighet eller i en församling som hör till samfälligheten valbar. En förtroendevald förlorar inte sin behörighet att väljas in i ett organ om församlingen eller den kyrkliga samfälligheten tillfälligt anställer honom eller henne för högst sex månader. Medan anställningsförhål-

landet fortgår får den förtroendevalda dock inte sköta sitt förtroendeuppdrag.

5 §

Undantagsval i församlingen

Extra församlingsval verkställs då under en löpande valperiod i församlingen vidtas ändringar i församlingsindelningen, då församlingar ansluts till en kyrklig samfällighet eller då en kyrklig samfällighet upplöses. Mandatperioden för de förtroendevalda som utsetts vid extra församlingsval varar till utgången av den löpande valperioden eller, om valet förrättas under valperiodens sista år, till utgången av följande valperiod. Kyrkostyrelsen kan besluta att valen förrättas med beaktande av den förändrade församlingsindelningen eller den kyrkliga samfällighetens nya eller ändrade grundstadga redan innan ändringen i församlingsindelningen eller grundstadgan har trätt i kraft.

6 §

Centralvalnämnden

Gemensamma kyrkorådet kan för församlingsvalen tillsätta en centralvalnämnd, om vars uppgifter bestäms i valordningen för kyrkan.

10 kap.

Kyrkorådet

2 §

Medlemmar

Kyrkoherden är kyrkorådets ordförande, och dess övriga medlemmar är en vice ordförande samt, enligt vad som föreskrivs i reglementet, minst 5 och högst 11 övriga vid församlingsvalen valbara personer. De valda medlemmarna har personliga suppleanter.

11 kap.

Kyrklig samfällighet

1 §

Grundande av en kyrklig samfällighet

2 §

Uppgifter

Den kyrkliga samfälligheten skall sköta de ärenden som gäller de till samfälligheten anslutna församlingarnas kyrkliga beskattning, fördelningen av kyrkoskatten och övriga gemensamma inkomster mellan församlingarna samt avgifterna till kyrkans centralfond och budgeten, finansförvaltningen, bokföringen, bokslutet och revisionen.

Den kyrkliga samfälligheten skall dessutom sköta församlingarnas personalärenden som gäller

1) betalningen av löner och arbetsgivarprestationer, anmälningar som ankommer på arbetsgivaren och skötseln av lönebokföringen,

2) matrikelföringen, om inte något annat bestäms i denna lag,

3) ingåendet av tjänstekollektivavtal och kollektivavtal och tolkningen av dem samt lokala lönejusteringar eller framställningar om lönejusteringar hos kyrkans avtalsdelegation, samt

4) förtroendemannaverksamheten, arbetarskyddet, företagshälsovården samt samarbetet mellan arbetsgivaren och arbetstagarna.

Den kyrkliga samfälligheten utövar beslutanderätten även i ärenden som gäller den enskilda församlingen och hör till kyrkofullmäktige, om inte beslutanderätten på det sätt som anges i 10 § har överförts på församlingarna.

Den kyrkliga samfälligheten beslutar också om inrättande av församlingarnas tjänster och om indragning av dem samt om församlingarnas fasta egendom och om överlåtelse av egendo-

men, om inte skötseln av dessa frågor i grundstadgan har anförtrotts församlingarna.

I grundstadgan kan det bestämmas att den kyrkliga samfälligheten även skall besluta i andra frågor som gäller förvaltning och ekonomi samt i stadgan nämnda uppgifter och arbetsformer som hänför sig till församlingsverksamheten.

3 §

Överföring av egendom och förpliktelser

När en kyrklig samfällighet grundas övergår församlingarnas tillgångar och förpliktelser till den kyrkliga samfälligheten, om det inte i grundstadgan bestäms att den egendom som nämns i stadgan skall kvarstå i församlingens ägo eller besittning eller att församlingen svarar för den förpliktelse som nämns i stadgan. Som åtkomsthändelse gäller den förteckning över egendom som skall överföras, vilken skall fogas till grundstadgan.

4 §

Grundstadgan

För den kyrkliga samfälligheten skall godkännas en grundstadga, i vilken anges de uppgifter som skall omhändertas av samfälligheten samt ges övriga föreskrifter som är nödvändiga för att ange behörigheten för samfälligheten och dess församlingar. Kyrkofullmäktige beslutar om grundandet av den kyrkliga samfälligheten genom att godkänna grundstadgan och förteckningen över den egendom som skall övergå till samfälligheten. Besluten skall underställas kyrkostyrelsen för avgörande. Har de församlingar som ansluter sig till en kyrklig samfällighet ingått en överenskommelse om egendomens övergång, kan kyrkostyrelsen inte utan särskilda skäl avvika från överenskommelsen.

5 §

Ändring av grundstadgan och upplösning eller upphörande av en samfällighet

För beslut om ändring av grundstadgan eller upplösning av en frivilligt grundad samfällighet krävs att minst två tredjedelar av de närvarande och mer än hälften av gemensamma kyrkofullmäktiges samtliga medlemmar omfattar beslutet. Om ändringen av grundstadgan gäller en ändring av de grunder för fördelningen av skatteintäkterna mellan församlingarna vilka bestämts i grundstadgan, en överföring av egendom mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna eller en överföring av beslutanderätten i fråga om inrättande eller indragning av tjänster mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna, skall ändringen av grundstadgan underställas kyrkostyrelsen för avgörande, om inte beslutet är enhälligt.

Om församlingsindelningen ändras så att samtliga församlingar inom samma kyrkliga samfällighet slås samman till en enda församling, upphör den kyrkliga samfälligheten räknat från samma tidpunkt. Den kyrkliga samfällighetens tillgångar och förpliktelser övergår då på den sammanslagna församlingen. Som åtkomsthandling gäller den förteckning över egendom som skall överföras, vilken skall fogas till kyrkostyrelsens beslut.

Skall egendom som tillhör en kyrklig samfällighet delas på grund av att grundstadgan ändras eller samfälligheten upplöses och kan någon överenskommelse om delningen inte nås, skall delningen genomföras med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller delningen av egendom i samband med en församlingsdelning.

7 §

Gemensamma kyrkofullmäktiges medlemmar

Antalet medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige är minst 21 och högst 91 beroende på den sammanlagda folkmängden i de församlingar som hör till samfälligheten. Medlemsanta-

let anges närmare i kyrkoordningen. Gemensamma kyrkofullmäktige kan av särskilda skäl för en valperiod åt gången besluta att antalet medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige skall vara ett udda tal som är mindre än det föreskrivna, dock minst 11 medlemmar.

8 §

Gemensamma kyrkorådet

Verkställande och förvaltande organ i den kyrkliga samfälligheten är ett gemensamt kyrkoråd, som även leder skötseln av de uppgifter och arbetsformer som hänför sig till församlingsverksamheten och som nämns i 2 § 5 mom. Angående gemensamma kyrkorådets sammansättning bestäms i kyrkoordningen.

9 §

Församlingsrådet

Varje församling som hör till en kyrklig samfällighet har var sitt församlingsråd. Detta sköter kyrkorådets uppgifter enligt 10 kap. 1 § till den del de inte ankommer på gemensamma kyrkorådet samt de övriga uppgifter som ankommer på församlingsrådet enligt denna lag eller om vilka så särskilt bestäms. Församlingsrådet antar för sig ett reglemente, som skall underställas domkapitlet för fastställelse. På församlingsrådet skall även tillämpas vad som i 10 kap. 2 § 4 mom. och 3 § 2—4 mom. samt i 4 och 5 § bestäms om kyrkorådet.

Församlingsrådet beslutar om användningen av de medel som i den kyrkliga samfällighetens budget anvisas för församlingsverksamheten samt utövar beslutanderätten vad gäller ägande och besittning till församlingens egendom samt dess avkastning.

Församlingsrådet består av kyrkoherden som ordförande samt minst 8 och högst 16 andra medlemmar. I fråga om antalet medlemmar bestäms i kyrkoordningen enligt församlingens folkmängd.

10 §

Överföring av beslutanderätten

Genom ett reglemente eller en instruktion kan gemensamma kyrkofullmäktiges beslutanderätt i ärenden som anges i reglementet eller instruktionen överföras på gemensamma kyrkorådet eller dess sektioner och på samfällighetens direktorier samt genom beslut av gemensamma kyrkofullmäktige på församlingsrådet. Beslutanderätten får dock inte överföras i ärenden som avses i 9 kap. 1 § 2 mom. eller som nämns i 2 § 1 och 2 mom. i detta kapitel, med undantag av överlåtelse av fast egendom och inrättande och indragning av tjänster, i fråga om vilka överföring av beslutanderätten kan regleras genom grundstadgan med stöd av 2 § 4 mom. ovan.

I fråga om överföring av gemensamma kyrkorådets beslutanderätt gäller på motsvarande sätt vad som bestäms om överföring av kyrkorådets beslutanderätt.

11 §

Bestämmelser som skall tillämpas på olika organ

Om inte något annat följer av denna lag eller kyrkoordningen, gäller om gemensamma kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkorådet och om den kyrkliga samfällighetens direktorier samt om behandlingen av ärenden i dessa organ vad som på motsvarande sätt bestäms om kyrkofullmäktige, kyrkorådet och en direktorier i församlingen samt om behandlingen av ärenden i dem. När församlingsrådet behandlar ett ärende som anförtrots rådet och som annars hör till gemensamma kyrkofullmäktiges beslutanderätt iakttas vad som på motsvarande sätt bestäms om kyrkofullmäktige och behandlingen av ärenden i fullmäktige.

13 kap.

Ändringar i församlingsindelningen

1 §

Initiativrätten

Initiativ till ändringar i församlingsindelningen kan tas av kyrkofullmäktige i en församling och av församlingsrådet i varje församling samt av domkapitlet eller biskopen. Föranleds ändringen i församlingsindelningen av ändringar i den kommunala indelningen eller gäller den någon annan än en finskspråkig eller svenskspråkig eller en tvåspråkig församling, kan ärendet också väckas av kyrkostyrelsen.

18 kap.

Biskopsämbetet

3 §

Tidpunkten för val, rösträtt och kandidatuppställning

Rösträtt i valet har

3) domkapitlets lagfarne assessor och lekmanamedlem,

Rösträtt i valet av ärkebiskop har dessutom kyrkomötesombuden från de övriga stiftet och det av sametinget valda kyrkomötesombudet samt stiftsfullmäktiges och domkapitlets medlemmar. Rösträtt har dessutom kyrkostyrelsens medlemmar.

I valordningen för kyrkan bestäms på vilket sätt rösträtten skall utövas om samma person har rösträtt på flera grunder.

22 kap.

Kyrkostyrelsen, kyrkans centralfond och kyrkans avtalsdelegation

8 §

Avgifter till centralfonden

Varje församling eller kyrklig samfällighet erlägger årligen till kyrkans centralfond

— — — — —
2) för betalning och fondering av pensioner och familjepensioner en avgift fastställd i procent av den lön som under finansåret har betalats till tjänsteinnehavare och arbetstagare som omfattas av pensionsskyddet (*pensionsavgift*), varvid till lönen hänförs också fri bostad inklusive värme,

3) utöver grundavgiften högst tjugo procent av den andel enligt 1 punkten som församlingen erhåller av den samfundsskatt som skall betalas (*tilläggsavgift*); tilläggsavgiften kan vara progressiv, och

4) invalidpensionernas självriskandelar, vilka bestäms enligt de grunder som kyrkomötet fastställt.

_____ 200 .

De församlingsråd och gemensamma kyrkofullmäktige som valts vid församlingsvalen i november 2002 fortsätter som församlingsråd och gemensamma kyrkofullmäktige enligt denna lag samt kyrkofullmäktige i de församlingar som är i partiell ekonomisk gemenskap som församlingsråd enligt denna lag till utgången av valperioden.

De gemensamma kyrkofullmäktige som valts av kyrkofullmäktige i de församlingar som är i partiell ekonomisk gemenskap när denna lag träder i kraft fortsätter som gemensamma kyrkofullmäktige enligt denna lag till utgången av sin mandatperiod.

Om en kyrklig samfällighet grundas redan innan denna lag träder i kraft, skall den kyrkliga samfälligheten grundas samt församlingarnas och samfällighetens organ väljas enligt denna lag.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 15 juni 2004